

# השבוע על מישפחת מיכה שגריר זיעזעו את הארץ כולה

## התסריט האחרון



טוב של מיכה שעלה על מוקש. את הדרך חזרה לירושלים החליט מיכה לקצר ולנסוע דרך חברון. באמצע הדרך נתקפה עליוה בבהלה: "מה את דואגת?" התחכם איתה מיכה, "הפלסטינים החברים שלך לא יפגעו בך." עליוה ביקשה לחזור ולנסוע בדרך הרגילה; "אתה לא מבין, אני לא רוצה שיקרה לי משהו ואחר כך יקראו לאיוה התנחלות בשם יד-עליוה." בלעג מתוך כאב אומר היום מיכה: "אם עליוה היתה יודעת על ההלוויה הממלכתית שעורר כיום לה, היא היתה מוותרת על כל העניין."

### בכי

### האב

**כ**שחזרו במוצאי השבת האחרונה מיכה וחגי לארץ, עוד לפני הארון של הרעייה-האם, התכוון מיכה שהידיעה לא תגיע אל הוריו, אביו, קארל, בן ה-85 ואמו, יהודית, שהתגוררו בבית-אבות בירושלים. אביו של מיכה היה אדם מיוחד במינו, התנהגותו החיצונית היתה מחוספת, אך הכל ידעו עד כמה הוא אוהב

עליוה סיימה את לימודי התיכון שלה והתגייסה לנח"ל. היא שהתה בקיבוץ עין-גב שנה נוספת אחרי השיחרור ורק אז חזרה לירושלים. שם היא הכירה את מיכה, השניים נישאו ונולד להם בנם בכורם רון. היום רון בן ה-19 הוא איש חיל-הים ומשרת בשיטת הסטילים.

לעליוה היו שתי אהבות: סרטים ובגדים נאים. היא החלה לעבוד כעורכת-סרטים בטלוויזיה ואחרי-כך הצטרפה לחברה של מיכה. היא הקימה חברת-בת של סרטי קסטל בשם קאט, הפכה את החברה לעצי-מאית וניהלה אותה. את מרבית משכורתה הוציאה על ביגוד. עליוה היתה ידועה כאחת הנשים האלגנטיות בירושלים.

לפחות פעמיים בשנים האחרונות חשה עליוה את המוות והתייחסה אליו, לפני כשנה, כשעמדה להחנות את מכוניתה ברחוב בני-יהודה בירושלים, ליד קפה אלון, ניגש אליה שוטר ואמר לה: "גברת, מצאנו כאן מיטען-חבלה ואנו חושדים שאולי יש עוד מיטען, לא כדאי לך לחנות כאן." עליוה נשמעה לו, וכשהתרחקה עם מכוניתה מרחק מטרים ספורים הרגישה בהדף העצום. אופניים שחגו ליד קפה אלון

עליוה נולדה למישפחה מיוחדת במינה. אביה, שמואל לוי, הוא ממיש-פחה ספרדית-טהורה מוותיקות היישוב. בשנות השלושים הוא זכה לפירסום רב בארץ כשהיה שחקן כדורגל בנבחרת פלסטינה ובמחברי חשמונאים.

### פיגוע חבלני



### בירושלים

**ל**וי השתתף במסע נבחרת-הכדורגל לאולימפיאדת-הפועלים שנערכה בתחילת שנות ה-30 בהונגריה, שם פגש את אמה של עליוה. למרות התנגדותן של המישפחות הספרדיות לנישואי בניהם עם נשים אשכנזיות, נישאו השניים, ובי-31 באוגוסט 1938, נולדה עליוה.

לוי היה דמות מיוחדת במינה. הוא עבד כפועל בעיריית ירושלים וחי בצניעות רבה בדירה בת שני חדרים בשכונת מקורי-ברוך. כל אגורה שהשתכר השקיע בחינוך שלוש ילדיו. על מותרות ויתרה המישפחה. לוי רכש מקרר רק בשנות השישים, וגם אז רק משום שהפסיקו לחלק קרח.



רון וחגי שגריר, אזורים קדיש ליד ארון אבם הבן חזה בזוועה

את עליוה ואת נכדיו, ועד כמה חשובות לו ארוחות הצהריים הקבועות מדי שבת יחד עם מיכה, עליוה והנכדים. מיכה לא רצה לגרום הלם לאביו, ששכב בבית-האבות כשחצי גופו משותק. אולם ידירת מישפחה, ששמעה על האסון טילפנה להורים כדי לנחמם. רק אז נודע לקארל ויהודית שווגר על מותה של עליוה. הם

היו ממולכדים. הפיגוע תבע קורבנות. עליוה הגיעה הביתה כשהיא חיוורת ונר-גשת. היא חשה את המוות סמוך מאוד אליה. בפעם אחרת קיבלה את פניו של מיכה בנמל-התעופה בן-גוריון, כשהוא חזר מחוץ-לארץ. היא לקחה אותו ישר מאשדה לבית-החולים בבאר-שבע שם אושפז יריד



עליוה בכנרתה, גוף כשל ילדה בת-15



תמר גוזן (עם דן ארזי) הקללה האפריקאית

### מיכה מקבל את ארונה של עליוה המישפחה הצרפתית חדשה

מיהרו לטלפן לביתו של מיכה, שהגיע באותם רגעים מלוד. מיכה הבין שלהוריו כבר נודע והוא מיהר לבית-האבות. הוא לא שכח לקחת איתו את המתנה האחרונה שקנתה עליוה לקארל יום קודם לכן. כשנתן מיכה את המגש לקארל, הוא ראה, לראשונה בחייו, את אביו בוכה. קארל נולד בעיר לינץ, העיר שנודעה אחר-כך לשימצה במקום הולדתו של אדולף אייכמן. הוא למד באוניברסיטת וינה, התגייס לצבא האוסטרי וסיים את מלחמת-העולם הראשונה כקצין ולוחם מצטיין.

בשנת 1920 עלה לארץ. למרות שהיה אקדמאי, החליט שווגר, חבר תנועת הבלאו וייט, להצטרף לקיבוץ. הוא בחר בקיבוץ חפציבה, שישב אז ליד המקום בו שוכנת גיבעת-אולגה היום — לפני שעבר לעמק, ליד קיבוץ בית-אלפא.

בשנת 1937 חזר קארל ללינץ. הוא המשיך בלימודיו וקיבל את התואר דוקטור למישפטים ולהיסטוריה-צבאית. ארבע שנים אחרי שחזר ללינץ הוא נאסר, אשמתו היתה כפולה: יהדותו ונטיותיו הסוציאליסטיות. שנה הוא בילה בכלא ושוחרר בעזרת הדרכון המנדטורי אותו נשא ובי-עזרתו של קצין גיסטאפו, שאיתו למד בבית-הספר. קארל ויהודית חזרו לישראל וחזרו לקיבוץ.

בינתיים התעוררה יהודית. לאב היתה זו מכה קשה, אולם אופיינו החזק הביא אותו להתגבר עליה ולעזור לרעייתו להתר-גבר על מומה. בשנת 1943 הוא עזב את הקיבוץ. הוא לא ביקש משרה שתענה על כישוריו ועל תאריו. לגביו, דרך החיים הטבעית ביותר לישראל באותה תקופה היתה עבודת הכפיים. קארל נכנס לעבוד כפועל בבית-החרושת טחה בתל-אביב, השייך למפעל אתא. הוא עבד בו עד שיצא לגימלאות.

מותה של עליוה וחולשתו הגופנית של האב הקשיש שברו אותו, לראשונה בחייו, לא חלפו 48 שעות מהפיצוץ בבית-הכנסת בפאריס, ובבית-האבות בירושלים לקה קארל שווגר בהתקף-לב ומת.

"אני איש קולנוע," אמר מיכה לחברים הרבים שבאו לנחמו באסון הכפול, "אני תמיד ידעתי שהחיים יוצרים את התסריטים הכי מפתיעים. עכשיו יש לי גם הוכחה לכך."